

II.

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

k návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015

I. Obecná část

Rada pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) předkládá vládě podle § 35 odst. 2 písm. k) a l) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, „Návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015“, který jednomyslně schválila na svém 272. zasedání dne 27. dubna 2012.

Rada ve svém návrhu podle § 5a odst. 2 zákona vycházela ze střednědobého výhledu výdajů na výzkum, vývoj a inovace na léta 2013 a 2014, schváleného usnesením vlády ze dne 21. září 2011 č. 692 a ze zákona č. 455/2011 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2012. Řídila se celkovým objemem finančních prostředků státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace a závaznými rozpočtovými ukazateli pro účelovou a institucionální podporu pro roky 2013 a 2014.

Postup přípravy návrhu včetně termínů byl specifikován ve „Směrnici k přípravě návrhu výdajů na rok 2013 a střednědobého výhledu na roky 2014 a 2015“ (dále jen „Směrnice“) vycházející z podmínek zákona, kterou Rada schválila na svém 268. zasedání v prosinci 2011 a rozeslala poskytovatelům. V lednu 2012 Rada rozeslala poskytovatelům rovněž první návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015 založený na střednědobém výhledu na léta 2013 a 2014.

II. Jednání se zástupci rozpočtových kapitol

Poskytovatelé podle § 5a odst. 4 zákona zaslali do 17. února 2012 své návrhy výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015.

Pro jednání se zástupci rozpočtových kapitol schválila Rada na svém 271. zasedání „Mandát zástupců Rady k jednáním o návrzích výdajů na výzkum, vývoj a inovace na r. 2013-2015“ (dále jen „Mandát“). Mandát vychází ze střednědobého výhledu na roky 2013 a 2014, schváleného usnesením vlády ze dne 21. září 2011 č. 692 a z úpravy institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací (RVO), která je kompromisem mezi požadavkem zákona (vycházet při návrhu výdajů ze zhodnocení výsledků dosažených výzkumnými organizacemi v uplynulých 5 letech) a doporučením závěrečné zprávy Mezinárodního auditu vědy výzkumu a inovací v ČR (dále jen „mezinárodní audit“) nepokračovat v uplatňování dosavadní metodiky hodnocení.

Postup výpočtu upravených institucionálních výdajů na RVO byl následující:

- 1) od střednědobého výhledu schváleného vládou pro rok 2013 jsou odečteny výzkumné záměry

$$SDV_{vlada} - VZ = RVO_{vlada}$$

- 2) částka RVO_{vlada} je rozdělena na 80% a 20 % dle usnesení k bodu 270/A8

$$RVO_{vlada} = RVO_{(80)} + RVO_{(20)}$$

3) částka $RVO_{(20)}$ přepočtena dle výsledků Hodnocení 2011

$$RVO_{(20)} * H11 = RVO_{(20) H11}$$

kde H11 je poměr bodů, které získal daný poskytovatel vůči sumě všech bodů Hodnocení 2011

4) výsledná částka na poskytovatele stanovena jako součet 80% podílu částky RVO a 20 % částky RVO přepočtené dle výsledků Hodnocení 2011

$$RVO_{(80)} + RVO_{(20) H11} = RVO_{\text{poskyt}}$$

Upravené institucionální výdaje na výzkumné záměry a na RVO (tzv. "Mandát") jsou shrnuty v tabulce:

Rozpočtová kapitola	Úprava rozdělení institucionálních výdajů na výzkumné záměry a na rozvoj výzkumných organizací na rok 2013 (tis. Kč)				
	Výzkumné záměry 2013	80 % RVO 2013	20 % dle Hodnocení 2011	RVO poskyt celkem	CELKEM VZ + RVO
Akademie věd ČR	165 813	2 190 569	475 723	2 666 292	2 832 105
Ministerstvo kultury	0	57 944	14 124	72 068	72 068
Ministerstvo obrany	0	62 372	12 982	75 354	75 354
Ministerstvo průmyslu a obchodu	0	119 627	26 750	146 377	146 377
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	114 721	3 755 110	1 036 943	4 792 053	4 906 774
Ministerstvo vnitra	0	44 050	9 980	54 030	54 030
Ministerstvo zdravotnictví	0	324 569	68 616	393 185	393 185
Ministerstvo zemědělství	90 702	239 185	53 239	292 424	383 126
Celkový součet	371 236	6 793 426	1 698 357	8 491 783	8 863 019

Jednání se zástupci rozpočtových kapitol se uskutečnila v období od 7. do 15. března 2012.

Oproti návrhu Rady vymezenému Mandátem požadovali někteří správci rozpočtových kapitol vyšší objemy finančních prostředků. Jejich souhrn uvádí následující tabulka. Podrobnosti jsou uvedeny v další části textu.

Souhrn celkových požadavků nad rámec Mandátu (v tis. Kč)

Rok	Institucionální podpora	Účelová podpora	Celkem
2013	145 291	1 050 000	1 195 291
2014	276 749	1 980 504	2 257 253
2015	516 981	2 557 700	3 074 681

A. Institucionální výdaje

Bez rozporu byla uzavřena jednání o institucionální podpoře ve všech letech s 8 rozpočtovými kapitolami, a to s GA ČR, MK, MŠMT, MO, MPO, MV, TA ČR a Úřvl ČR. S rozporem byla uzavřena jednání s AV ČR, MZ a MZe.

Rozpor s GA ČR (požadované navýšení o 7 100 tis. Kč institucionálních výdajů na činnost) byl vyřešen snížením účelových výdajů o 7 100 tis. Kč a navýšením institucionálních výdajů o stejnou částku, a to ve všech třech letech (2013, 2014, 2015).

1) Rozpory – r. 2013 (celkem 145 291 tis. Kč)

- a) AV ČR – žádala o 71 919 tis. Kč více institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací (viz zdůvodnění v příloze k zápisu z jednání)
- b) MZ – žádalo o 66 815 tis. Kč více institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací
- c) MZe – žádalo o 6 557 tis. Kč více institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací

2) Rozpory – r. 2014 (celkem 276 749 tis. Kč)

- a) AV ČR – žádala o 223 184 tis. Kč více institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací
- b) MZ – žádalo o 53 565 tis. Kč více institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací

3) Rozpory – r. 2015 (celkem 516 981 tis. Kč)

- a) AV ČR – žádala o 462 410 tis. Kč institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací
- b) MZ – žádalo o 54 571 tis. Kč institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací

B. Účelové výdaje

Bez rozporu byla uzavřena jednání o účelové podpoře se 7 rozpočtovými kapitolami, a to s AV ČR, GA ČR, MK, MŠMT, MZ, MZe, Úřvl ČR. S rozporem byla ukončena jednání s MO, MPO, MV a TA ČR.

Rozpor s GA ČR (požadované navýšení o 7 100 tis. Kč institucionálních výdajů na činnost) byl vyřešen snížením účelových výdajů o 7 100 tis. Kč a navýšením institucionálních výdajů o stejnou částku, a to ve všech třech letech (2013, 2014, 2015).

1) Rozpory – r. 2013 (celkem 1 050 000 tis. Kč)

- a) MPO – žádalo o 650 000 tis. Kč zvýšení účelové podpory na program FR „TIP“ (viz zdůvodnění v příloze k zápisu z jednání)
- b) TA ČR – žádala o 400 000 tis. Kč zvýšení účelové podpory na program TA „ALFA“ (viz zdůvodnění v příloze k zápisu z jednání)

2) Rozpory – r. 2014 (celkem 1 980 504 tis. Kč)

- a) MPO – žádalo o 1 650 004 tis. Kč zvýšení účelové podpory na program FR „TIP“
- b) TA ČR – žádala o 330 500 tis. Kč zvýšení celkové účelové podpory na programy, z toho
  - i) 250 000 tis. Kč zvýšení účelové podpory na program TA „ALFA“, a
  - ii) 80 500 tis. Kč na nový program od r. 2014 EFKOM

3) Rozpory – r. 2015 (celkem 2 557 700 tis. Kč)

- a) MPO – žádalo o 1 800 000 tis. Kč zvýšení účelové podpory na program FR „TIP“

- b) TA ČR – žádala o 367 700 tis. zvýšení celkové účelové podpory, z toho:
  - i) 200 000 tis. Kč zvýšení účelové podpory na program TA „ALFA“ a
  - ii) 167 700 tis. Kč na program EFKOM
- c) MO – žádalo o 20 000 tis. Kč zvýšení účelové podpory na nový program XA - Technologie – rozvoj špičkových obranných technologií
- d) MV – žádalo o 370 000 tis. Kč zvýšení na nový program XB – Program bezpečnostního výzkumu ČR na 2015-2020

III. Další postup Rady při přípravě návrhu

Po jednání se zástupci poskytovatelů připravila Rada jako podklad pro další postup tzv. Variantu 1 (je přílohou předkládaného materiálu) návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015, která vycházela ze střednědobého výhledu na roky 2013 a 2014, schváleného usnesením vlády ze dne 21. září 2011 č. 692, a z výsledků jednání se správci rozpočtových kapitol v případech, kde došlo k dohodě.

V další fázi jednání o návrhu výdajů bylo uplatněno politické zadání premiéra a předsedy Rady zprostředkované dvěma místopředsedy Rady, a to (i) navýšit výrazně výdaje pro vysoké školy v položce RVO a (ii) navýšit výrazně výdaje pro aplikovaný a průmyslový výzkum. Toto doporučení se opírá zejména o následující skutečnosti:

- výdaje na průmyslový výzkum (součet výdajů na účelovou podporu MPO a TA ČR) meziročně klesají, ačkoliv se Česká republika nachází v období ekonomické stagnace a podpora průmyslového výzkumu a podpora spolupráce akademického sektoru s průmyslovým sektorem je jedna z důležitých možností podpory konkurenceschopnosti,
- v souladu se Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky má být zvýšena celospolečenská návratnost veřejných investic do výzkumu a vývoje,
- v souladu s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací je vládě předkládán návrh národních priorit orientovaného výzkumu, který rovněž splní požadavek Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky zajistit prioritizaci aplikovaného výzkumu podporovaného z veřejných prostředků a podpořit koncentraci finančních zdrojů na vybrané obory a je nutné podpořit jeho implementaci,
- vzrůstá podíl vysokých škol na výsledcích výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, evidovaných v RIV, což svědčí o rostoucím výkonu vysokých škol v oblasti výzkumu, vývoje a inovací.

Rada při svém dalším uvažování přihlédla rovněž k tomu, že

- kvalita výzkumných pracovišť AV ČR je podle Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v České republice velmi vysoká, a proto je potřebné zachovat výdaje na výzkumné záměry a rozvoj výzkumných organizací v rozpočtové kapitole AV ČR,
- vysoké školy jsou ve výdajích státního rozpočtu mimo výdajů na výzkum, vývoj a inovace zásadním způsobem podfinancovány,
- vzhledem k meziročnímu poklesu výdajů na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací není možné splnit požadavky MPO a TA ČR v jejich souhrnné výši.

IV. Návrh Rady

Vzhledem k výše uvedeným výchozím podmínkám a zachování celkové výše disponibilních výdajů na úrovni roku 2011 (tj. při meziročním poklesu z r. 2012 o 2,64 %) stála Rada před úkolem nalézt řešení, které by nevedlo k destabilizaci základny výzkumu a vývoje. .

Po pracovním jednání členů Rady dne 26. dubna 2012 dospěla Rada na svém 272. zasedání k řešení, které je založeno na následujících úpravách výdajů (oproti Variantě 1) a následujících zásadách:

- 1) **zvýšit** výdaje celkem o **407 351 tis. Kč**, a to
  - a) v rozpočtové kapitole TA ČR na průmyslový výzkum o 207 030 tis. Kč v účelových výdajích na program ALFA, 1. podprogram „Progresivní technologie, materiály a systémy“, který je určen na podporu průmyslového výzkumu a vývoje,
  - b) v rozpočtové kapitole MŠMT v položce institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací o 200 321 tis. Kč,
- 2) **snížit** výdaje celkem o **407 351 tis. Kč**, a to
  - a) v rozpočtové kapitole Úřadu vlády České republiky institucionální výdaje na činnost RVVI o 5 701 tis. Kč,
  - b) v rozpočtové kapitole AV ČR v položce institucionálních výdajů na podporu činnosti pracovišť o 250 000 tis. Kč,
  - c) v rozpočtové kapitole GA ČR, a to účelové výdaje na standardní projekty o 50 000 tis. Kč,
  - d) snížit plošně všechny ostatní výdaje (včetně institucionálních výdajů rozpočtové kapitoly MZ) o 2,91 % tj. o 101 650 tis. Kč,
- 3) neměnit výdaje rozpočtové kapitoly MPO, účelové výdaje MZ a institucionální výdaje na výzkumné záměry a rozvoj výzkumných organizací rozpočtové kapitoly AV ČR,
- 4) střednědobý výhled na léta 2014 a 2015 ponechat dle Varianty 1 s tím, že pro rok 2015 se navýší výdaje na účelovou podporu v rozpočtové kapitole GA ČR o 225 000 tis. Kč a v rozpočtové kapitole TA ČR o 232 511 tis. Kč tak, aby celkové výdaje zůstaly zachovány na úrovni roku 2013 a 2014.

Návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015 založený na uvedených úpravách a zásadách schválila Rada na svém 272. zasedání jednomyslně.

Rada na svém 272. zasedání současně rozhodla, že bezprostředně zahájí práce na přípravě principů pro rozdělování výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, vývoj a inovace v nadcházejících letech.

V předkládaném návrhu výdajů **na rok 2013 je dodržen celkový objem výdajů** dle střednědobého výhledu na rok 2013 **ve výši 25 917 774 tis. Kč**. Ve střednědobém výhledu pro **roky 2014 a 2015 Rada zatím navrhuje vládě ponechat** objem finančních prostředků státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace na úrovni roku 2013, tj. **ve výši 25 917 774 tis. Kč**.

V. Vypořádání připomínkového řízení (část materiálu IV)

Návrh byl rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení dopisem 1. místopředsedkyně Rady ze dne 4. května 2012 čj. 7025/2012-RVV s termínem dodání stanovisek do 21. května 2012, projednání zásadních připomínek se uskutečnilo 24. května 2012.

Připomínky zaslalo celkem 12 připomínkových míst.

Zásadní připomínky (dále jen „ZP“) **uplatnilo 9 rezortů: MK (9), MF (3), MO (3), MPO (3), MV (3), MZe (2), MZ (5), AV ČR (1) a TA ČR (2), celkem 31 ZP.**

Vypořádány byly všechny zásadní připomínky MK (9), MO (3), MV (3), MZe (2) MZ (5) a TA ČR (2), některé připomínky MF (2 ze 3) a MPO (2 ze 3). Celkem bylo vypořádáno 28 zásadních připomínek

TA ČR v rámci připomínkového řízení požádala o doplnění návrhu usnesení týkajícího se **počtu systemizovaných míst TA ČR** na roky 2013-2015. TA ČR nyní navrhuje nižší počet funkčních míst, než bylo v původním usnesení vlády č. 1305/2008, které předpokládalo zvyšující se počty funkčních míst TAČR až do roku 2016 na úkor jiných kapitol, což lze v současné době považovat za překonané s ohledem na změny ve mzdové politice vlády v posledních letech. Při tom potřebu zvýšení počtu funkčních míst TAČR s ohledem na její funkci v systému podpory výzkumu, vývoje a inovací nelze popřít.

Je třeba zajistit systematický rozvoj Kanceláře TA ČR pokrývající zabezpečení všech procesů potřebných pro efektivní rozdělování účelové podpory aplikovaného výzkumu z veřejných zdrojů ČR. Návrh textu usnesení týkající se tohoto bodu včetně přílohy byl konzultován s Ministerstvem financí kvůli potřebám zapracovat případný souhlas vlády do návrhu rozpočtu 2013 až 2015.

Nevypořádány zůstaly 3 ZP, a to AV ČR (1 z 1), MF (1 ze 3) a MPO (1 ze 3),

Připomínky AV ČR a MF se týkají výše institucionálních výdajů AV ČR. AV ČR požaduje snížení redukce svých výdajů **o 200 mil. Kč v r. 2013.**

MF považuje za **neopodstatněné výrazné snížení institucionálních výdajů** v kapitole AV ČR v r. 2013 a žádá o jeho přehodnocení.

MPO požaduje **promítnutí** všech navrhovaných **úprav do střednědobého výhledu** na léta 2014 a 2015.

Ostatní připomínky byly vypořádány a vysvětleny, 6 rezortů k návrhu neuplatnilo žádné připomínky.

Závěr:

Hlavní výhrady směřovaly ke krácení účelových i institucionálních prostředků, ke kterému došlo až v další fázi přípravy tj. po jednáních s rezorty, dále k domnělému nárůstu výdajů rozpočtové kapitoly AV ČR v r. 2013 a k výši institucionálních výdajů AV ČR v r. 2013.

Podstatný rozdíl proti dřívějším jednáním Rady o rozpočtu je v tom, že se Rada dohodla na předkládaném návrhu jednomyslně. I přes stagnující zdroje finančních prostředků se podařilo navýšit výdaje na aplikovaný a průmyslový výzkum a na vysoké školy v položce rozvoj výzkumných organizací a podpořit konkurenceschopnost České republiky.

Předkládaný materiál nemá přímý dopad na rovnost mužů a žen ani na podnikatelské prostředí České republiky.

